

Конкретизиране на целите и позициите на сдружение "Естествено" във връзка с кампанията за активно естествено раждане

Дефиниция на понятията:

За **нормално раждане** се приема всяко вагинално раждане, независимо от начина на протичането му.

Естественото раждане представлява естествен родов процес, в който няма медицинска намеса или е сведена до минимум.

Дирижирано раждане (ДР) означава активно водене на раждането с активна лекарска намеса в протичане на родовия процес с цел да се постигне максимална ефективност на родовата дейност, да се съкрати продължителността на раждането и да се обезболи. Дирижираното раждане включва следните методи: изкуствено разкъсване на околоплодния мехур; антиспастична медикация; обезболяване на раждането; стимулиране и регулиране на родовата дейност чрез окситоцин; в плацентарния период - метергинова профилактика; индукция на раждането по медицински показания. През втората фаза (изгонването) медицинският персонал обикновено "дирижира" напъните на родилката. В българските болници в повечето случаи се прилага именно този начин за водене на раждането.

За означаване на напълно физиологично, нормално протичащо раждане е въведен термина **оптимално раждане (Lacomte)**. Според Lacomte оптималното протичащото раждане трябва да отговаря на следните условия: да протича с минимум усилия от страна на раждащата; да има правилен прогресивен ход и да оказва минимална травма върху майката и детето. Подпомагането на този процес се нарича **рационално водене на раждането (РР)**.

Разликата между двете е, че при ДР задължително се прилагат при всички раждания активни вмешателства (разкъсване на мехура, окситоцин и т.н.), при РР това се прави само при медицински индикации, в случай на нужда. Това раждане се доближава до "управляваното раждане", чиято цел е да се приближи всяко раждане до оптималното чрез активно управляване на контракциите. Задачите на РР са: да се намали продължителността, да се обезболи, да се запазят силите на жената и да се намали травмата върху майката и бебето.

Рационалното водене на раждането включва следните методи: психопрофилактика на раждането (курсове по време на бременността в 10 занятия по определени теми); рационално положение по време на раждане; хранене с лека храна по време на раждането; медикаментозно профилактиране на болката; разумно ускоряване на раждането в случай на нужда; рационално водене на плацентарния период - очаквателно. За съжаление повечето от тези методи все още почти не се прилагат в българските родилни домове.

Под **активно раждане** ние разбираме естествено раждане, при което жената има активна роля при избора на обстоятелствата, при които иска да роди - процедури, които ще ѝ бъдат направени, подходяща атмосфера, присъстващи лица. Медицинският персонал се ориентира спрямо индивидуалните нужди на раждащата жена, не се предвиждат рутинни интервенции. Ролята на лекаря е наблюдаваща, пасивна. Акушерката играе поддържаща роля. Раждането не се предизвиква, ускорява

или обезболява медикаментозно. Раждащата жена има свободата да се движи, да приема храна и течности, да заема различни пози, да напъва във вертикално положение, без екипът да се намесва в нормалния ход на процеса, независимо от неговата продължителност. Тя има правото на присъствието и подкрепата на своите близки. След раждането бебето не се отделя от майката и се осигурява възможност за непрекъснат физически контакт, насърчава се кърменето. Теоретично активното раждане може да се случи както в извънболнична, така и в болнична среда. На практика в България активното раждане в болница е почти невъзможно.

Асистирано раждане е всяко раждане, на което присъства квалифициран медицински персонал – акушерка и/или лекар. **Неасистирано раждане** е раждане, при което такъв персонал не присъства. **Домашното раждане** може да е асистирано или неасистирано. В България асистираното домашно раждане не е законово регламентирано.

В много държави по света има опция за **асистирано активно раждане в родилна къща или родилен център**. Раждането се подпомага от акушерка според индивидуалните потребности на родилката. Има възможност за бързо прехвърляне в болнично заведение при настъпването на непредвидени усложнения.

За какво лобира сдружение "Естествено"?

Целта на сдружение "Естествено" е **популяризирането на активното раждане в българските болнични заведения**, защото при липса на противопоказания и безпроблемно протекла бременност то е най-добрият начин на раждане както за майката, така и за бебето. За момента в повечето случаи се прилага дирижирано раждане (което се асоциира с повишен риск от перинатална заболяемост за майката и детето и родоразрешение посредством оперативна интервенция) и в много редки случаи рационално водене на раждането.

Сдружение "Естествено" **не отрича необходимостта от оперативно родоразрешение посредством цезарово сечение** (според СЗО такава се налага в 10-15% от всички раждания), когато за него има **ясни медицински индикации**, а именно: плацентна превия, пролапс на пъпна връв, отлепване на плацентата, челно предлежание, напречно предлежание, кардиоарест, както и някои относителни такива (според конкретния случай).

Сдружение "Естествено" насърчава **естественото раждане след секцио** без намеса за медикаментозно предизвикване, ускоряване или обезболяване, които могат да компрометират изхода му.

Сдружение "Естествено" **лобира за регламентирането на асистирано извънболнично раждане** в специализирани родилни центрове или у дома и **обучението на акушерки**, които имат необходимите знания и умения, за да подпомагат родилките в извънболнични условия.

Сдружение "Естествено" не подкрепя **неасистираното домашно раждане** и не насърчава родилките да предприемат такава. Вярваме, че раждането е партньорство между раждащата жена и обгрижващия персонал, при което двете страни имат взаимно доверие и си сътрудничат.